

EXPRESS POMORSKI

Abonament miesięczny w ekspedycji 2.— zł., w agenturach 2.15 zł., na pocztach już z odnośniami do domu 2.34 zł., pod opaską w Polsce 3.50 zł., w innych krajach 4.50 zł. — Abonament kwartalny w ekspedycji 6.— zł., w agenturach 6.45 zł., na pocztach już z odnośniami do domu 7.01 zł., pod opaską w Polsce 10.50 zł., w innych krajach 14.— zł. — W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonent nie ma prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na str. 7-jamowej 15 gr. od miejsca milimetrowego, na str. pierwszej 60 gr. od miejsca milimetr., na str. trzeciej i drugiej 40 gr. od miejsca milimetr., Ruch towarzyszy 20 gr. od wiersza tekstowego. — Ogłoszenia tłumaczone, skomplikowane, z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 25 procent nadwyżki — Z innych krajów 200 proc. nadwyżki. — Konto Pocztów, Kasy Oszczędności, Poznań 201060. — Ogłoszenia płatne natychmiast. — Adres administracji: Toruń, Plekary 14 - Telef. 647. — Za reklamy niezamówione redakcja nie odpowiada. — Adres redakcji: Toruń, Plekary 14 - Telefon 647

Rok II.

Toruń-Bydgoszcz-Grudziądz, piątek 12 lutego 1926 r.

Nr. 39.

CYRK „EXPRESS“
W. Muszyński.
Toruń w „Parku Wiktorji“.

Jeden z największych cyrków w Polsce. — Tylko pierwszorzędną krajową i zagraniczną siłą artystyczną. Arena cyrkowa założona na wielkiej ogranej sali z amfiteatrami i wygodnymi siedzeniami. Przedstawienia codziennie o g. 8 wiecz. W niedziele i święta po 2 przedstaw. o 3 po poł i o 8 wiecz. GENE MIEJSC: Łoża kupon 5 zł., krzesło I. miejsce 3 zł., amfiteatr 2 zł., 1.50 i 1 zł., galerja 80 gr., żołnierze 50 gr. Gra codziennie orkiestra wojskowa.

Z SEJMU

USTAWA O STOSUNKACH SŁUŻBOWYCH NAUCZYCIELI

Sejm przyjął wczoraj w 3 czytaniu ustawę o stosunkach służbowych nauczycieli. W ostatnim artykule ustawy określono wyrazy, że województwo śląskie ma być wyłączone z pod działania niniejszej ustawy. W zakończeniu posiedzenia komunikujący p. Ballin i jego ko-

lega „czysto komunistyczny”, p. Skrzyba domagali się w sposób gwałtowny i pełny demagogii, ażeby następne posiedzenie Sejmu odbyło się dzisiaj, przyczem żądali, aby przedstawiciele rządu zdali sprawę z wypadków w Kaliszu. Wicemarszałek Dębski odparł, iż niema w tej mierze zgłoszonego wniosku ani interpelacji. Następane posiedzenie w piątek o godz. 3 po poł.

Wiadomości sejmowe

PROJEKT USTAWY O ZGROMADZENIACH.

Sejmowa Komisja Konstytucyjna zakończyła wczoraj 2 czytanie projektu ustawy o zgromadzeniach. Dłuższą dyskusję wywołał art. 19, dotyczący zgromadzeń, zwolnionych przez członków Izby Ustawodawczych. Przyjęto postanowienie, że zgromadzenia te nie podlegają przepisom niniejszej ustawy, o ile zwolniają je poseł albo senator jest gospodarzem zebrania i ponosi odpowiedzialność za spokojny przebieg zgromadzenia.

Wiadomości polityczne

DYMISJA MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH.

Minister Spraw Wojskowych gen. Żeligowski ma zgłosić w dniu dzisiejszym prośbę o dymisję. Wczoraj w godzinach popołudniowych p. premier Skrzyński odbył konferencję z min. Żeligowskim, który p. premierowi zakomunikował swą decyzję. Wypływa ona z zdaniem min. Żeligowskiego z faktu, iż miarodajne czynniki państwowe rozwiązały dotychczas w sposób jasny kwestję powrotu Marszałka Piłsudskiego do czynnej służby w armji. Sprawa ta ma być przedmiotem obrad Rady Ministrów w dniu dzisiejszym.

ZMIANY PERSONALNE W MINISTERSTWIE SKARBU.

Jak się dowiaduje „Głos Codzienny” ze źródeł miarodajnych niebawem mają nastąpić zmiany personalne na wyższych stanowiskach w Ministerstwie Skarbu. A więc podsekretarze

Stanu p. p. Józef Karśnicki i Bolesław Markowski mają ustąpić. Jednocześnie jedno z trzech stanowisk podsekretarza stanu ma być skasowane, pozostaną więc dwa, z których jedno w dalszym ciągu piastować będzie dotychczasowy podsekr. St. p. August Popławski, a na drugie wysuwany jest p. Gabryel Czechowicz, obecny Dyrektor D-tu podatków i opłat. P. podsekr. Stanu Karśnicki ma objąć z powrotem stanowisko Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego. Jednocześnie zamierzona jest ponowna reorganizacja Ministerstwa polegająca m. innymi na skasowaniu Departamentu kasowego oraz na utworzeniu nowego Departamentu personalnego.

OBRADY CENTR. KOMIT. WYKONAWCZEGO P. P. S.

Wczoraj Centralny Komitet Wykonawczy P. P. S. obradował nad sytuacją, wytworzoną ustąpieniem z rządu p. Moraczewskiego. Po długiej dyskusji C. K. W. powziął odnośne uchwały, które mają być jutro zakomunikowane pełnemu klubowi parlamentarnemu P. P. S. Jak się dowiadujemy, decyzja C. K. W. została odroczonej do dnia dzisiejszego z powodu wypadków politycznych w dniu wczorajszym.

MOŻE NAWROT W FALI KRYZYSU...

Jak się „Głos Codzienny” dowiaduje, nieczynna od przeszło pół roku wielka fabryka włókiennicza „Zawiercie” w Zawierciu, podjęła częściowo pracę. Narazie ruszyła przedziałnia, zatrudniając 300 robotników. W najbliższym czasie ma być uruchomiona całość produkcji, przyczem zatrudnionych ma być podobno około 2000 ludzi. Oby to oznaczało nawrot w fali kryzysu...

Ważne zmiany w polityce Francji

LONDYN, 9. 2. (A. W.) — „Times” donosi, że w polityce zagranicznej Francji mają zajść ważne zmiany w kierunku porozumienia z Anglią. Briand pracuje usilnie nad rozwojem stosunków francusko - angielskich, czego dowodem jest porozumienie w sprawie Mossulu. Co się tyczy odroczenia konferencji rozbrojeniowej, oba państwa działają zgodnie.

Aresztowania na Łotwie

RYGA, 9.2 (Rps). Wskutek tajemniczych wybuchów w redakcjach pism łotewskich w Rydze i Mitawie, policja polityczna dokonała aresztowań wśród członków łotewskich organizacji narodowych. Sledztwo ustaliło, że wybuchy miały podłoże polityczne i dążyły do steroryzowania prasy lewicowej. W Mitawie aresztowano znanego przywódcę nacjonalistów łotewskich Lejmana, w Rydze dokonano aresztowań członków związku narodowego łotewskiej młodzieży akademickiej.

Dolar i Złoty

Wczoraj Bank Polski płacił za dolara 7.25 zł. W obrotach międzybankowych żądano 7.30

Z GIEŁD ZBOŻOWYCH.

Rynek zbożowy w dalszym ciągu nie wykazuje poważnych zmian. Jedynie odnotować należy, że na wczorajszym posiedzeniu giełdy zbożowo - towarowej, pogłoska o zapoczątkowaniu zakupów przez intendenturę wojskową, wzmocniły nieco tendencję. Przypisać to należy faktowi że organizacje rolnicze nie celowo przeprowadzają transakcje dostawowe nie przez giełdę, co stawia je w pozycji producentów a pośredników.

Na podstawie cen ziemiopłodów w wszystkich dzielnicach Rzeczypospolitej przeciętne ceny ziemiopłodów w grudniu wyniosły: pszenica zł. 32.9, żyto zł. 21.67, jęczmień 20.83 zł., owies 20.57 zł., ziemniaki jadalne 4.69 zł. W pierwszej połowie stycznia ceny poszły nieco wwyż. Mimo to jednak doszły do paritetu światowego, w niektórych zaś miejscowościach spadły niżej cen europejskich. Umożliwia to znakomicie eksport zbóż za granicę, zwłaszcza że popyt na rynku wewnętrznym stosunkowo się zmniejszył.

Krwawe rozruchy bezrobotnych w Kaliszu

W ostatniej chwili, drogą przez Sejm, który otrzymał alarmujące wiadomości z Kalisza, dowiadujemy się o krwawych rozruchach bezrobotnych w tym mieście.

W dniu 9 b. m. koło godz. 11 rano tłum bezrobotnych udał się do Prezydenta miasta Szarasa z żądaniem, aby bezrobotnym kawalerom wypłacono zasiłki w tejże wysokości, co rodzinnym.

Wobec tego, że Prezydent nie przyjął delegacji, demonstranci udali się do starosty. Starosta zwrócił się do Magistratu, lecz podczas pertraktacji w Magistracie

tłum wdarł się do gmachu pobił prezydenta i komisarza policji oraz swoich delegatów.

Następnie około godz. 2-iej po poł. tłum wylał się na ulicę Nowy Świat, gdzie napotkał jadący

na miejsce zaburzeń szwadron policji konnej.

Tłum obrzucił policję kamieniami. Policja szarżowała, w rezultacie 5 demonstrantów i 4 policjantów zostało rannych. W tłoku został stratowany jeden starzec.

Wobec tych zajęć interwenjowało wojsko, obsadzając rynek, ulice i ważniejsze gmachy państwowe.

Wedle posiadanych w „Głosie Codz.” wiadomości na terenie P. U. P. P. w Kaliszu było zarejestrowanych na dzień 1.II.26— 6.200 bezrobotnych.

Według opinii władz zaburzenia są wynikiem propagandy komunistycznej, która podniecała bezzasadnym postulatami bezrobotnych, aby sprowokować zajście.

Energiczne śledztwo w toku. Wojewoda łódzki, p. Darowski, przybył do Kalisza w celu zbadania bezpośrednich przyczyn rozruchów.

Katastrofalny wybuch na wieży ciśnienia

KATOWICE, 9. 2. (A. W.)— W nocy nastąpił w Katowicach bardzo silny wybuch. Jak się okazało pod ciśnieniem wody rozerwany został zbiornik wodny na wieży ciśnienia. Pod wpływem ciśnienia mur otaczający wieżę został zniszczony na długości 20 mtr. oraz uszkodzony na przestrzeni 100 mtr. Wyrwał się woda w olbrzymiej ilości około 2000 mtr. sześć, rozlała się na pobliz-

kich polach, wyrządzając olbrzymie, choć narazie nie stwierdzone szkody, sięgające jednak setek tys. złotych. Miarodajne czynniki rozpoczęły akcję ratunkową. W Katowicach i okolicznych miastach daje się zauważyć brak wody. Zaznaczyć należy, że miasta śląskie były zaopatrywane w wodę przez dwie wieże, z których jedna obecnie wyleciała.

Emigracja robotników rolnych

POZNAŃ, 9. 2. (A. W.) — Wieść o uregulowaniu sprawy emigracji polskich robotników rolnych do Niemiec rozeszła się po województwie. Ukazali się na wsiach agenci niemieccy, którzy zająć się mają werbowaniem robotników na wyjazd. Robotnicy

otrzymywać będą w tempie przyspieszonym bezpłatne paszporty, a to celem zapobieżenia nielegalnemu przekraczaniu granicy. Według tymczasowych obliczeń Niemcy liczą w r. b. na przybyły z górą 100 tys. polskich robotników rolnych.

Bombardowanie Tetuanu

MADRYT, 9.2 (Tel. wł.). Riffenowie rozpoczęli znowu bombardowanie Tetuanu ogniem artyleryjskim. Armaty Riffenów umieszczo-

ne są w stromych górach panujących nad miastem i są tak ukryte, że nie może ich wysledzić artylerja hiszpańska, ani aeroplany.

Szermierze „ugody” polsko-niemieckiej

Kwestja niemiecka w Polsce długo czekała na swego „męża stanu”.

Ku niewątpliwemu osłupieniu opinii publicznej, ku nieopisanej konsternacji dawnych wielbicieli tego „syna ludu śląskiego” — glosicielem hasła ugody z Niemcami w Polsce stał się b. pierwszy bojownik antyniemiecki na Śląsku, b. wódz powstań śląskich, nieledwie symbol antyniemieckiej orientacji w Polsce — poseł Wojciech Korfanty.

Uwikłany w zawiłe, niezbrane w wielu szczegółach, natomiast rozległe i coraz ściślejsze sieci uczestnictwa w wielkim, a dziś niemiecką jeszcze ręką kierowanym przemyśle śląskim, poseł Korfanty swoją osobistą „ugodę” z autorami antypolskich memoriałów do kwatery marszałka Hindenburga przeniósł dzisiaj na szerszą płaszczyznę akcji o ugodę polityczną i polityczną współpracę Niemców polskich z narodem polskim.

Żelazną jego ręką pędzona Chrześcijańska Demokracja zawarła już w Bydgoszczy haniebny pakt z Niemcami, dzięki któremu, w Prezydium Rady zasiadli Niemcy.

Na Śląsku ugoda święci także

„tryumfy”. Na suto płatnych stanowiskach „paradowych dyrektorów” posiadali b. ministrowie i inni, którzy nie posiadają żadnych pełnomocnictw ani wpływów i stanowią jedynie parawany gospodarki rdzennie niemieckich „kapitanów przemysłu”. Całe faktyczne sztaby inżynierów, techników, buchalterów i majstrów, suto płatnych — ku szkodzie cen węgla i żelaza! — za wierną służbę — to Niemcy, zajadli, nieprzejednani, wrodzy Polsce, traktujący obecny stan, jako prowizorium, Niemcy — hakatyści...

Wszystko to dzieje się — nie wiemy, czy za wyraźną zgodą — na kredyt nazwiska posła Korfanteo.

Opinia publiczna z prawdziwą trwogą i wzrastającym niesmakiem patrzy na ten proces rozkruszania się b. dyktatora powstańczego na drobną monetę udziałów w radach nadzorczych, kredytów w bankach i bydgoskich herostatesowych sukcesów ugody...

Poseł Korfanty — dziś już nie sam, bo z ujarzmioną Chadecją gra hazardownie: va banque!

Spółceństwo bije jego karty! Ujrzymy rychło... koniec epepei...

Drobnostka, a jednak...

(Koresp. wł. „Głosu Codzien.”)

Berlin, 6 lutego.

W Berlinie, jak w całym Niemczech istnieje moc ulic, które zawdzięczają nazwę swą najróżniejszym Wilhelmom, Fryderykom, elektorom, królom i cesarzom. Nikt się nie gorszy tem, że największe ulice i place poświęcone zostają pamięcie monarchów, mimo, że w prawdziwej republice oczekiwano by się nieco mniej pietyzmu dla przeszłości monarchicznej, a za to nieco więcej przywiązania do nowej idei państwowej. Tymczasem, jak żadne miasto i miasteczko nie może się obyć bez jakiegoś pomnika Hohenzollerna (poza obowiązkowym pomnikiem Bismarcka) i bez swego najczęściej pod względem estetycznym mało znaczącego „Kriegerdenkmal”, tak samo obywatel stolicy mieszka nadal na „Kaiser Wilhelm Strasse”, spaceruje po „Hohenzollerndam” i uczęszcza do opery na „Königsplatz”.

Gdy rok temu socjaliści zażądali od magistratu Berlina przemianowania ulicy Budapeszteńskiej w ulicę im. Fryderyka Eberta, aby uczcić pamięć pierwszego prezydenta republiki, zrobił się hałas w kołach prawicowych, a nawet liberalnych, jakgdyby żądano popełnienia jakiej zbrodni wobec państwa. Ostatecznie — po długich walkach w radzie miejskiej i w prasie — doszło do kompromisu: połowę ulicy przezwano Friedrich Ebert - Strasse, druga połowa zachowała starą nazwę. Uczczenie pierwszego prezydenta na przestrzeni 3 km. było za dużo, zasługi jego i idea republikańska półtora kilometra mi dostatecznie zdawały się wynagrodzone. Należy przyznać, że prawicowcom niemieckim wspomnienie Budapesztu milsze jest od wspomnień związanych z r. 1918. A gdyby nadeszła kiedykolwiek chwila, gdy żywot anemicznej republiki się skończy, dalszy ciąg dawnej ulicy Budapeszteńskiej da się bez trudności poświęcić pamięci Horthebu lub — ażeby wspaniale brzmiało — Księcia Fryderyka Windisch-Graetz.

„Przedwczesny pomysł”

Wpływy paryski organ polityczny, „Journal des Débats”, zamieszcza 3 b. m. artykuł o projekcie unji polsko-czeskiej, jaki został rzucony przez pos. Jana Dębskiego, prezesa kom. spraw zagranicznych Sejmu.

Autor artykułu, p. K. Smogorzewski, stały referent „Debátów” do spraw polskich, analizuje obszernie głosy prasy polskiej i czeskiej w sprawie ewentualnej unji, poczem konkluduje:

„Idea pos. Dębskiego jest oczywiście owocna, ale zapewne przedwczesna. Zbliżenie gospodarcze polsko-czeskie powinno się zacząć od dobrych traktatów handlowych, które wykażą obu krajom w jakim stopniu ich ekonomia nawzajem się uzupełnia”.

i narodowe skutki tego współdziałania.

„Nasz Przegląd” (Żyd.) przynosi depeszę:

Konkurs najpiękniejszej kobiety w Palestynie.

Jerozolima, (ZAT). W Tel-Awiewie odbył się pierwszy konkurs na najpiękniejszą kobietę w Palestynie. „Królową Estera” na nadchodzący karnawał purymowy wybrana została panna Czorków.

A—moł.

Kasa Oszczędności w Warszawie

Anormalne stosunki w Polsce nie sprzyjają gromadzeniu oszczędności... Mimo to o organizacji instytucji oszczędnościowych myśleć na serio należy. Przyjdzie bowiem czas, że ludzie pracy będą mogli coskolwiek odkładać z otrzymywanych zarobków, że uprawnione bezprawie prof. Zoll'a straci na aktualności, że powrócimy do hasła, przez kazanych Polsce przez Skarbka i Supińskiego.

Każdą inicjatywę, każdy wysiłek w kierunku organizowania ciulaczy witajmy z uznaniem. Uznanie też należy się i Kasie Oszczędności m. st. Warszawy. Z dużym zainteresowaniem śledzić będziemy jej rozwój. Życzliwość nasza nakazuje nam jednak baczyć, aby młoda instytucja nie schodziła na manowce i była tem, czem być powinna — opiekunką i przyjacielką sier pracujących. W imię tej życzliwości notujemy fakt, że bilans Kasy Oszczędności m. st. Warszawy nie bardzo nam się podobają...

Niedość zabiegać o wkłady — trzeba wkładami udzielić administracji, trzeba dać od tego, żeby wkłady te pracowały z korzyścią dla swych właścicieli. Widzimy, że w Kasie Warszawskiej są wręcz odmiennie tendencje. Kasa najwięcej pieniędzy rozpoczęła pod zastaw towarów i w dodatku pragnie w dalszym ciągu, przy odpowiednio zmienionym statucie, czynić ułatwienia kupcom. Tego rodzaju ułatwienia kredytowe są antyspołeczne, bo przeciwdziałają spadkowi cen.

Czyżby i w Kasie Oszczędności m. st. Warszawy rej wiodły stronnictwa przekupniów?...

L.

Co inni piszą?

W obozie koalicji zaczyna się „przewartościowywanie wartości”. Prawica uderza w mocne tony orientacji antyrobotniczej, lewica — poczynając odgryzać się nie na żarty.

„Robotnik”, który gotów był zrobić dla koalicji duże ofiary, a nie był wolny od niejakich złudzeń co do powodzenia współpracy socjalistów z Z. L. N. pisze obecnie bez ogródek:

Z. L. N., głosząc doktrynę „jedności narodowej”, zgodności interesów wewnątrz narodu, faktycznie broni gospodarczych potrzeb i zapatrywań klas posiadających, ale broni na sposób — że tak powiem — anarchiczny, bez ładu i składu, bo bez konsekwentnego programu; gdyby zaś program taki z rąk p. Wierzbickiego przyjął, musiałby bądź koalicję rozbić, bądź z koalicji ustąpić.

A nie jest to dziwne, jeśli się uwzględni, że

w Związku Ludowo-Narodowym łatwo zauważyć również cztery grupy osobne: grupę chłopską bez wpływu i bez znaczenia, wielkoprzemysłową z p. Wierzbickim u steru, drobnomieszczańską — uosobienie wstecznicstwa umysłowego polskiego miasteczka, polskiej prowincji i ponad tem wszystkim inteligencję naogół niejską, która właśnie stworzyła doktrynę nacjonalistyczną, staje bezradna wobec wyrastających to tu, to tam we własnym obozie tendencji klasowych, opęda niby pies owczarski zebrane z trudem do kupy stado, a w tem stadzie porykują głośnie „byki wielkiego kapitału”, zaprawione do wręcz brutalnego egoizmu klasowego.

„Kurjer Poranny”, który parę dni temu opowiedział się, nie bez pewnej słuszności, że przynajmniej ministrowi spraw zagranicznych, p. Al. Skrzyńskiemu, powinno się umożliwić dotwanie do marcowej sesji Ligi Narodów, atakuje chadeckiego ministra sprawiedliwości za wydanie bez sądu Sowieta niebezpiecz-

nego komunisty, żyda Leona Bruna:

Minister sprawiedliwości łamiący prawo, minister sprawiedliwości, uwalniający politycznym rozkazem więźnia oddanego już trybunałowi, bez wiedzy tego trybunału, minister sprawiedliwości, ułatwiający temu więźniowi wyjazd zagranicę do cudzoziemskich współuczestników jego przestępstwa i uchylenie się w ten sposób z pod sądowej odpowiedzialności za swoje czyny?! Przeciera się oczy ze zdumienia gdzie jesteśmy, do czego doszliśmy, kto nami rządzi? Wobec tego, co minister sprawiedliwości uczynił z Leonem Brünem — sprawa wydania Wierzbickiego i Bągińskiego była stosunkowo sprawą we względny jeszcze porządku prawnym!

Ale klóci się nietylko lewica z prawicą. Waśń rozsada także obóz prawicowy: oto p. Korfanty prowadzi ostrą kampanię... przeciw endecji, i to o... ugodę z Niemcami. Jest to ilustracja znanego wypadku: ty bijesz mojego żyda, ja będę bił twojego... Bo proszę posłuchać wyjątku mowy p. Korfanteo na zjeździe Rady Nacz. Ch. Dem. (Rzeczpospolita):

Pewne stronnictwo robi nam zarzut, że robimy ugodę z Niemcami, a czyż to stronnictwo przedtem nie zawarło gorszej w swych skutkach ugody z Żydami? Czyż nie wyparło się swych hasła i zasad, jak np. numerus clausus?

Ch. D. bez żadnych ustępstw politycznych dąży do współpracy w dziedzinie gospodarczej z Niemcami, przyciągając ich tem samem do pracy twórczej w państwie, wzmacniając siły gospodarcze państwa. Czas skończyć z demagogią i z wybujałym szowinizmem, gdyż to przynosi krajowi nieobliczalne szkody.

„Pewne stronnictwo” — to Z. L. N.

O ugodzie pana Korfanteo z Niemcami społeczeństwo ma sąd wyrobiony. Szczególnie na Śląsku robotnik polski zbliżka widzi polityczne, ekonomiczne

Fraszki aktualne.

Nalegając na szybkie Sejmu rozwiązanie, trzeba jednak w pamięci mieć jedno pytanie: jeśli Sejm się rozwiąże, czy jest na to środek, by z rozwiązania przyszedł tegi noworodek... t. p.

Trocki działa, przemawia, wróży

Po porażce Zinowjewa i jego stronników komunistów rządzący w Moskwie usiłują uspokoić swoich zwolenników i udowodnić, że ich zamierzenia w stosunku do innych narodów, szczególnie Anglii, nie uległy żadnej zmianie. Trocki w tym kierunku rozwija energiczną działalność, przemawiając przy każdej sposobności i poruszając sprawy tak polityczne, jak i gospodarcze. Wydaje się, że już zupełnie odzyskał popularność w partii komunistycznej, i jest przyjmowany wszędzie z entuzjazmem, jak czytamy w prasie. Ulubionym tematem rozmów jego jest stary zresztą komunał bolszewicki, że burżuazyjnym państwom Europy zagraża ruina.

Na zjeździe tekstylnych robotników w Moskwie twierdził, że w bieżącym roku zajdą w Europie doniosłe wypadki. Trwałość systemu kapitalistycznego bar-

dziej zanika, niż nam się to wydaje. Pytanie tylko, czy partja komunistyczna zdola dostatecznie opanować sytuację.

Departament polityczny Czerwonej Armji i Główny Komitet Partji Kom. przygotowały uroczysty obchód 8-letniej rocznicy istnienia armji sowieckiej. Nacisk propagandy przeszedł na wieś, wykorzystując każdą po temu sposobność, gdyż na wypadek wojny ma ona dostarczyć żołnierz i cała ludność zostanie zmilitaryzowana.

Armja czerwona — mówi Instrukcja — będzie najpotężniejszą armją w świecie, jaka wogóle istniała dotychczas. Będzie ona służyć nie tylko do obrony komunizmu przeciw wszelkim atakom, ale poda proletariatu w innych krajach decydujące wsparcie w jego walce przeciw Imperjalizmowi.”

Labour Party a Komuniści

Ogłoszono komunikat w sprawie działalności komunistów na terenie Partji Pracy. Mianowicie na konferencji w Liwerpolu powzięto rezolucję, domagającą się większej kontroli nad poszczególnymi organizacjami tej partji w kraju i ścisłego przestrzegania instrukcji. Z powodu niestosowania się do zarządzeń przeciw komunistom, wykluczono ze Związku pięć organizacji prowincjonalnych.

Eskadra statków angielskich

Statki wojenne angielskie, które pełniły służbę na Renie w czasie okupacji miast niemieckich prawego brzegu, odplynęły nie w dół Renu, lecz kanałami francuskimi przez Nancy i przybyły do Paryża. W najbliższych dniach odplyną Sekwana w dół do Hawru i Anglii.

Dobro Państwa, Budzenie Sumień, Uobywatelnianie mas — oto hasła „GŁOSU CODZIENNEGO”.

Wiec — echem strajków

W dn. 9 b. m. odbył się w Muzeum Przemysłu i Rolnictwa wielki wiec, zwolany przez tujejsze organizacje ZZP. i NPR., a poświęcony omówieniu podłoża ekonomicznego, przebiegu i celów ostatnich strajków warszawskich.

Obrady zajął prezes Kartelu Z. Z. P., Bernatowicz, przewodniczący zaś na wiecu objął p. Kwieciński. Do wypełniających po brzegi salę zgromadzonych przemawiał szereg mówców, m. in. posłowie Waszkiewicz i Popiel, omawiając poszczególne zagadnienia; mówców ze związków socjalistycznego i chrześcijańskiego zebrani do głosu dopuścić nie chcieli.

W rezultacie dyskusji jednogłośnie przyjęto rezolucję:

Zebrani stwierdzają, iż zmniejszenie względnie stabilizacja płac nominalnych bez równoczesnego opanowania drożyzny prowadzi do obniżenia skali życiowej warstw pracujących i burzy spójność społeczną w Państwie.

Odpowiedzialność za strajk w telefonach i tramwajach warszawskich spada wyłącznie na Dyрекcję, która przez kilkomiesięczną obstrukcyjną taktykę doprowadziła do wielkiego zadrażnienia stosunków i wybuchu strajku.

Zebrani potępiają ohydne metody niektórych organów prasy prawniczej, które drogą świadomego fałszowania i przekręcania faktów, rozmyslnie i perfidnie wprowadzały w błąd opinię publiczną co do przyczyn i celów strajku.

Zważywszy, że gospodarka komunalna m. Warszawy ignoruje żywotne interesy mieszkańców stolicy, że obecne przedstawicielstwo nie odpowiada istotnemu układowi sił społecznych na terenie stolicy, że znaczna większość mieszkańców niema zaufania do obecnych władz miasta, — zebrani domagają się rozwiązania obecnej Rady Miejskiej i rozpisania wyborów.

Urodzaj zeszłoroczny

Żniwa zeszłoroczne w całym świecie wypadły pomyślnie. Dane, dotychczas ustalone, wyglądają w sposób następujący (w milionach centnarów metrycznych): pszenica (dane z 33 krajów) rok 1925 — 955,6 rok 1924 — 821,5, przed wojną przecięt-

nie 914,7; żyto (dane z 23 krajów) rok 1925 — 444,2, rok 1924 — 347,2, przed wojną przeciętnie 430,8; jęczmień (dane z 31 krajów) rok 1925 — 297,5, rok 1924 — 243,5, przed wojną przeciętnie 311.

Elektryfikacja Polski

„Jugoslovenski Lloyd” donosi, że Bank Rolny w Warszawie wszczął rokowania z jedną z największych amerykańskich firm elektrotechnicznych co do zakrojonej na wielką skalę elektryfi-

kacji Polski. Obecnie specjalna komisja prowadzi studia w tym kierunku, a następnie niezwłocznie przystąpi do opracowania projektów.

Z organizacji kolejnictwa

W Austrii i w Niemczech od kilku lat zwrócono baczną uwagę na organizację kolejnictwa; drogą udoskonalenia organizacji i elektryfikacji (w Niemczech) osiągnięto znaczne oszczędności na węgiel, na oświetleniu, na smarach i t. p.

Odbiło się to jednak na liczbie zatrudnionych pracowników. W roku 1919 było pracowników kolejowych w Niemczech 1 mil. 122 tys., w Austrii 134 tys., w roku 1925 w Niemczech 734 tys., w Austrii 90 tys.

Wypędzanie szatana

Przed kilkoma tygodniami zdarzył się wypadek, świadczący, iż zabobon kwitnie nie tylko wśród naszego ludu, lecz również i w kulturalnej i oświeconej Francji.

Ileż wówczas wylano w druku goręczy nad ciemnotą wsi rodziwej, gdzie ludzie polrafią toczyć krew z czarownicy, aby „odczyścić” rzucone przez nią czary.

Przy tej okazji, ktoś rzucił nawet pytanie: „co powie na to Europa?”

Otóż Europa zapewne nic nie powie, gdyż zajęta jest czytaniem historii nie zmyślonej „o wypędzaniu szatana” w Bonbonne miasteczku południowej Francji.

A wiecie w kim się zagnieździł szatan?

W miejscowym proboszczu! Pocziwi parafianie długo obserwowali swego duszpastera, ale nareszcie stracili cierpliwość.

Przyszli do niego, wypowiedzieli mu szczerze, co ich trapi i oświadczyli, że niema innej rady: muszą wypędzić z niego szatana!

Z szatanem zaś inaczej nie można — jak pięścią! Taka to już bestja! Że zaś z pomocą proboszczowi pośpieszyła jego siostrzenica i gospodyni (... gdzie djabeł nie może tam bąbeł pośle!) więc i one otrzymały swoją porcję.

Niewdzięczny proboszcz, nie

chcąc zrozumieć, iż właściwie bito nie jego, lecz siedzącego w nim szatana, zwrócił się do policji.

Oddano pod sąd wyganiaczy szatana.

Podczas rozprawy oskarżeni utrzymywali uparczywie, iż proboszcza kochają szczerze i tylko dla jego dobra jeli się najskuteczniejszego środka przeciw szatanowi.

Na zapytanie sędziego, z czego wywnioskowali, iż proboszcz Denoye jest opętany, przytoczyli szereg faktów.

A więc.

Proboszcz z wosku lepił ludzi. Widzieli na własne oczy, jak wokół niego fruwały wróble. Gdybyż tylko fruwały! W locie jednak zakreślały litery, z których tworzy się nazwisko Denoye! Niedosć na tem! W tych miejscach, nad któreui krażyły, wyrastały niezwłocznie grzyby trujące!

Jedna z kobiet twierdziła, iż na widok proboszcza dostawała wstrząsu wewnętrznego, poza-tem zaś, po śmierci męża, ujrzała go raz ale pozbawionego głowy, co dowodzi bezspornie, że małżonek zmarł wskutek czarów proboszcza!

I wszyscy ci ludzie, czyniąc zeznania, dziwili się bardzo, że są oskarżeni, że mogą być skazani na karę za pobicie!

Przecież — według ich głębokiego przeświadczenia — spełnili tylko swój... obowiązek!

W sprawie walki z bezrobociem

Z uwagi na doniosłość zagadnienia bezrobocia podajemy ten głos obywatelski pod rozważenie kompetentnych.

Szanowny Panie Redaktorze!

Bezrobocie urosło do rozmiarów kłęski społecznej. Uginamy się pod nim, stojąc — jak dotąd — bezradni prawie wobec olbrzymiejszej katastrofy. Sytuacji zaś trzeba odważnie spojrzeć w oczy!

Nadzieje na szybkie uruchomienie przemysłu powinniśmy porzucić. To są złudzenia! Sytuacja może się poprawić, ale nie tak raptownie, abyśmy mogli zatrudnić te 350.000 ludzi, dziś bezlitośnie wyrzuconych na bruk.

Więc co robić?

Punkt ciężkości powinien być przeniecony na złagodzenie samego losu bezrobotnych, samego przebiegu bezrobocia.

Dzisiaj bezrobotni są skupieni w kilku punktach: Łódź, Śląsk, Warszawa, Dąbrowa. Przetrzymanie do nowych źniw, zatrudnienie przy robotach publicznych, mieszkania i aprowizacja — wszystko to tutaj jest utrudnione.

Należałoby — moim zdaniem — bezrobotnych trochę rozproszyć po innych województwach, powiatach i gminach. Przy wojewodach powinny powstać komitety obywatelskie, oparte o doraźne dochody od miejscowych sfer obywatelsko-mieszkańskich (dobrowolne lub nałożone przez sejmiki) i te powinny zatroskać się o bezrobotnych.

Niech analogją będą komitety pomocy ofiarom wojny i ewakuowanym z czasów wielkiej wojny. Dzisiaj pod opieką władz polskich, mogłyby one rozwinąć jeszcze owocniejszą pracę.

Innej drogi — moim zdaniem — niema! Bezrobotni nie mogą obciążać jezyńnie skarbu państwa, a jednak pomiędzy im trzeba. Fundusz bezrobocia jest na wyczerpaniu — a przednowek za pasem. — Na wsi, w małym miasteczku — dla kilku, kilkunastu bezrobotnych łatwiej o żywność, dach nad głową, a nawet i pracę — niż dla tysięcy w jednym mieście lub jednym powiecie.

Niech się więc zastanowią ci, którzy do tego są powołani.

Z poważaniem

Wł. Chojnowski

Warszawa, 7.II.26.

Sprytni pracodawcy

Jak donosi „Pracownik Bankowy”, do zarządu oddziału lubelskiego jednego z dużych banków nadeszło polecenie z centrali zredukowania jednej trzeciej liczby pracowników. Gdy ci się o tem dowiedzieli, oświadczyli swej dyrekcji, że wszyscy godzą się na zmniejszenie płac o jedną trzecią, prosząc tylko, by ich nie redukowano.

W odpowiedzi na tę prośbę zarządziła dyrekcja centrali nie tylko redukcję jednej trzeciej liczby pracowników, lecz także redukcję płac pozostałych pracowników o jedną trzecią!

Oto, jak się traktuje ludzi pracy i ich troski o byt!

Czy nie wartoby u nas?

Majątek państwowy zazwyczaj nie bywa ubezpieczony od ognia oraz innych wypadków; skarb państwa sam ponosi ryzyko ubezpieczeniowe.

Od zwyczaju tego odstępował minister lasów i kopalni w Jugosławii, ogłaszając licytację wśród towarzystw ubezpieczeniowych na ubezpieczenie obiektów państwowych Jugosławii.

Zadajcie wszędzie „GŁOSU CODZIENNEGO”.

Konferencja państw Małej Ententy

(Koresp. wł. „Głosu Codzien.”).

Bukareszt, 7-go lutego.

Za kilka dni w Temeszwarze odbędzie się krótkotrwała konferencja Małej Ententy.

Żadna jeszcze chyba z konferencji Małej Ententy nie wywołała tylu sprzeczności, co właśnie ta... jednodniowa.

Początkowo sprzeciwiała się jej zwołaniu Rumunja, pełna obaw, iż wobec niewątpliwych sukcesów dyplomacji sowieckiej, osiągniętych w ostatnich miesiącach, może być na konferencji poruszony drażliwy temat zmiany kursu politycznego państw Małej Ententy w stosunku do bolszewickiej Rosji.

Gdy jednak wyjaśniło się, iż program wyczerpie całkowicie sprawę stosunku do Węgier w związku z aferą fałszerską, Rumunja chętnie wyraziła zgodę na zwołanie konferencji oraz wskazała miejsce pod obrady Temeszwar.

Bo ta afera blisko dotyczy wszystkich państw Małej Ententy, gdyż — jak się okazało — fałszowano na Węgrzech nie tylko franki, lecz wogóle banknoty: i leje, i denary, i korony!

Ze względu na krótkotrwałość tej konferencji, która trwać będzie zaledwie jeden dzień, postanowiono uznać ją za nadzwyczajną.

Zwykła zaś konferencja odbędzie się dopiero w lecie, to jest wówczas, gdy będą już wiadome wyniki rokowań francusko-sowieckich.

Wprawdzie państwa, wchodzące w skład Małej Ententy, pozostały sobie wzajemnie wolną rękę w kształtowaniu stosunków z Sowietami, tem nie mniej zależy im na utrzymaniu pewnego ścisłego kierunku.

Jest to możliwe dopóty, dopóki będzie to kierunek negatywny.

W przeciwnym razie pierwsza Rumunja wystąpi z sojuszu, gdyż w obecnych warunkach nie może nawiązać porozumienia z Sowietami.

Wogóle sprawa stosunków z bolszewicką Rosją jest stałym tematem rozmów i trosk dyplomatycznych Rumunji.

Choć czasem wydać się może, że kwestja ta przycichła, a przynajmniej stała się mniej zaogniona, jednak po pewnym czasie wybuchu nowym zarzewiem, w którym się tli poważne niebezpieczeństwo dla pokoju na Bałkanach.

I właśnie w najbliższych tygodniach — kto wie, czy nie wzbudnie z większą niż dotąd siłą.

Kościeszka.

Wzrost bezrobocia słabnie

Wykaz bezrobotnych na dzień 30 stycznia r. b. przynosi mniejszy, niż dotąd, wzrost bezrobocia. W ciągu tygodnia od 24. I. do 30. I. bezrobocie wzrosło o 3772 osoby i wynosi obecnie

359.120 osób.

zarejestrowanych w poszczególnych P. U. P. P.

Z liczby tej zasilki pobiera zaledwie

174.185 osob.

z czego zasilki z Funduszu

Bezrobocia — 83.683, zaś zasilki z funduszy skarbowych — 883.236 osób.

W poszczególnych P.U.P.P. bezrobocie zmieniało się następująco: Warszawa + 1100, Śląsk + 7713, Białystok + 700, Lwów + 450, Kalisz + 400, Lublin — 550, Częstochowa — 200, Żyrardów — 160, Piotrków — 110.

Są już więc miejscowości, gdzie ujawnia się fala powrotna!

Sprawa Bispinga

Po otwarciu posiedzenia w szóstym dniu rozpraw, sędzia Alchimowicz zadaje oskarżonemu trzy pytania, mianowicie: czy oskarżony przyznaje się do zabójstwa księcia, do fałszowania 6 weksli, oraz do usiłowania otrucia księcia, przez wyspanie strychniny do herbaty. Na wszystkie pytania Bisping odpowiada przecząco.

Następują pytania prok. Kamińskiego, dotyczące się zachowania oskarżonego w dniu zabójstwa, stosunków finansowych i towarzyskich z księciem.

Na zapytanie Sądu, czy nie podejrzewa kogoś o zabójstwo, odpowiada Bisping, że łączy sprawę zabójstwa z wykupnem gruntów pod fortecę Grodzieńska.

Po przerwie następuje badanie świadków. Zeznają: Cheb-dziński — o sprawach majątkowych Bispinga, prof. Kraszewski z Wilna — o analizie zatrutej herbaty oraz dyr. Gnilowt — o stosunkach majątkowych księcia i Bispinga.

Z zainteresowaniem słuchano zeznania świadka b. prokuratora rosyjskiego Sądu Okręgowego i oskarżyciela Bispinga w tej instancji Herszelmana, który był dany przez prok. Kamińskiego i obronę przez 1 i pół godz., zobrażował tak śledztwo w sprawie zabójstwa oraz fałszowania weksli.

Odpowiadając na pytania obrony, co do rewizji śledztwa, która rzekomo miała być zarządzone w 1913 r. św. Herszelman oświadcza, że na skutek starań kół arystokracji polskiej w Petersburgu, ówczesny rosyjski minister sprawiedliwości Szczegłowitow, wydelegował członka Komisji Śledczej przy Ministerstwie — p. Marszałka, dla przeprowadzenia dochodzenia.

Dochodzenie to nic nowego nie ustaliło, przeto akta sprawy wspomniany Marszałek przesłał sądowi.

Dalsze badanie świadków Sąd odroczył na dzień dzisiejszy.

Polski Komitet Pomocy Dzieciom

W tych dniach Minister Pracy i Opieki Społecznej nadał nowy Statut Polsko-Amerykańskiemu Komitetowi Pomocy Dzieciom, zmieniając nazwę jego na „Polski Komitet Pomocy Dzieciom”. Statut zapewnia instytucji znacznie szerszy niż dotąd zakres dzia-

lności. Celem Polskiego Komitetu Pomocy Dzieciom będzie podnoszenie stanu zdrowotnego, moralnego i kulturalnego dzieci i młodzieży oraz polepszenie warunków bytu niemowląt i matek ciężarnych bez różnicy wyznania i narodowości.

KOMUNIKATY ZARZĄDU Związku Robotników Rolnych i Leśnych Zjednoczenia Zawodo- wego Polskiego.

(Przedruk wzbroniony.)

Komunikat nr. 7.

Liczba wydanych terminetek członkom Związku Robotników Rolnych i Leśnych Z. Z. P. wynosi blisko 12.000, niestety ku naszemu wielkiemu zdziwieniu stwierdzić musimy, że nie wszystkie filje i nie ze wszystkich miejscowości nadesłały wypełnione kwestionariusze, tak, że liczba sterminatutowanych jest znacznie większa niż dotychczasowa nasza statystyka wykazuje.

Wobec powyższego wzywamy wszystkie nasze filje o nadesłanie wypełnionych kwestionariuszy w myśl zarządzeń poprzednio wydanych. Kwestionariusze są nam potrzebne do uzupełnienia statystyki.

Filje, które kwestionariuszy na czas nie nadesłały, lub które nadesłały je z opóźnieniem, będą ogłoszone (jako nie wypełniające swych obowiązków) na przyszłej konferencji prezesów filijnych, które się odbędą w końcu marca.

Komunikat nr. 8.

Z powodu konferencji sekretarzy okręgowych, które się odbędą z Województwa Poznańskiego w Poznaniu, w poniedziałek dnia 15 lutego r., a z Województwa Pomorskiego w Toruniu w środę, dnia 17 lutego r., będą wszystkie biura w poszczególnych Województwach zamknięte. Prosimy wobec tego wszystkich interesentów, aby w wymienionych dniach do biur nie przychodzić.

Zarządy filijne i mężów zaufania prosimy o poinformowanie o tem wszystkich członków.

Komunikat nr. 9.

Komunikujemy wszystkim tym, którzy otrzymali terminatki później, niż 1 stycznia br., iż są one nieważne i wszyscy mogą się uważać za zgodzonych na dalszy rok następny. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy się zwrócić do sekretarza okręgowego.

Komunikat nr. 10.

Mimo kilkakrotnego zwracania uwagi nie wszyscy członkowie zabierają w razie udania się do biura swego kwitarjusza, wobec tego komunikujemy iż każdy przybywający do biura musi bezwzględnie okazać się kwitarjuszem członkostwa.

Bez okazania kwitarjusza lub niewypłacalności nie może nawet patent liczyć na załatwienie sprawy.

Pozatem wszyscy, którzy potrzebują obrony prawnej winni się postarać od prezesa filji lub męża zaufania o poświadczenie że podanie patenta jest zgodne z prawdą.

Do powyższego winni się wszyscy członkowie zastosować.

NASZA DELEGACJA U PANA WOJEWODY W TORUNIU.

W zeszłym tygodniu pisaliśmy o naszej delegacji, która była u pana Wojewody i jakie postulaty wysunęliśmy i jaki był rezultat tej konferencji.

Dzisiaj możemy podzielić się wiadomością o naszej delegacji, która była w sobotę dnia 6-go bm. u p. Wojewody Pomorskiego. — Z powodu nieobecności Wojewody p. dr. Wachowiaka, przyjął delegację Wicewojewoda p. Ewert Krzemieniewski przy udziale Naczelnika Wydziału Opieki Społecznej p. Zapala.

Delegacja wysunęła te same postulaty, jak u Wojewody Poznańskiego i prosiła o pomoc w tej samej formie jak w Poznaniu. Pozatem wręczono p. W. Wojewodzie potrzebny i dostateczny materiał statystyczny z wydanych terminetek.

Pan Wicewojewoda przyjął delegację bardzo życzliwie i wraz z p. Naczelnikiem Zapalą okazali wiele zainteresowania dla tej tak palącej sprawy i przyrzekli wszystko uczynić, co leży w ich mocy.

W bieżącym tygodniu będzie interwenjował drh. poseł Leśniński w tej sprawie w Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej oraz w Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

O wyniku tych zabiegów podamy w przyszłym tygodniu.

KRONIKA

Luty
12
Piątek

Czwartek
Desyder.

Piątek
Eulajji

Sobota
Katarzyny

— **Co grają w teatrze?** Dziś w czwartek o 4ej po poł. przedst. popularne dla młodzieży (ceny niższe) opera „Carmen”. Wieczorem po raz 2-gi i ostatni komedia Chiarelliego „Twarz i maska”.

W piątek ostatni raz operetka Kollo „Błękitna krew”.

— **Z Pomorskiego Uniwersytetu Powszechnego.** W sobotę dn. 13. lutego br. o godz. 5 i pół wieczorem w Teatrze Miejsk. znany literat i krytyk warsz. p. **Cezary Jellenta** wygłosi odczyt na temat: **Paryż dzisiejszy jako na-**

uka i zabawa. Wstęp: 1 zł. — 0,50 zł. i 0,20 zł. (dla młodzieży szkolnej.)

Bilety można nabyć przed wykładem przy kasie teatru.

— **Wojewoda Pomorski p. Dr. Wachowiak** powołał na członka Sekcji Samorządowej przy Okręgowej Komisji Oszczędnościowej na Pomorzu p. Antczaka przewodniczącego Rady miejsk. m. Torunia.

— **Aresztowano:** Jedną osobę od pewnego czasu poszukiwaną, jedną pod zarzutem zgwałcenia, inną pod zarzutem kradzieży; pijaka, który awanturował się na ulicy i pewną mężatkę, pod zarzutem uprawiania nierządu.

— **Włamało się** do pewnego przy Rynku Starom. 6 i skradziono materiał za 1300 zł.

Usiłowano włamać się do warsztatu przy ul. Kopernika 9.

— **Wykryto** kradzież na szkole Górnośląskiego Tow. w Toruniu.

— **Spisano protokół** za uprawianie lichwy towarowej.

GRUZIADZ.

Teatr miejski.

W poniedziałek i wtorek gościła w naszym teatrze operetka pomors. dając „Błękitną krew” Publiczność darzyła wykonawców zasłużonymi oklaskami. Szczególnie podobał się halet, który czyni widoczne postępy.

W sobotę wieczorem premiera głośnej sztuki Raczkowskiego „Polityka i miłość”.

— **Zabawy dzieci na ulicy** bardzo niebezpieczne. Ruch automobilowy wzmógł się tak znacznie, że nieuważnym dzieciom grozi przejechanie. Taki wypadek wydarzył się onegdaj na ulicy Rzezalnianej, gdzie pewien chłopiec nagle wypadł z bramy domu i runął pod koła samochodu, przyczem uległ złamaniu obu nóg. Szofer nie ponosi winy za ten wypadek.

Rodzice, nie pozwalajcie dzieciom bawić się na ulicy!

Policja wykryła

sprawcę napadu na pewną dziewczynę przy kościele garnizonowym. Opryszek, kancelista R., związał dziewczynę, zaknebliwał jej usta i usiłował ją zniewolić, lecz spłoszony furmanką uciekł. Następnego dnia ogolił twarz, lecz to go nie uratowało. Został aresztowany a śledztwo dowiodło, że jest on sprawcą napadu.

Wiec bezrobotnych

odbył się w ub. poniedziałek w Bazarze. Wiec był bardzo burzliwy. Pewne żywioły agitują wśród bezrobotnych, aby nie przyjmowali pracy, natomiast mają się domagać wsparć. Ta akcja zasługuje na bezwzględne potępienie. Bez pracy — niema kolaczy. Tylko pracą pomnożymy bogactwo narodowe i wytworzymy warunki, które umożliwią dojście do dobrobytu. Z radością stwierdzamy, że ogół bezrobotnych to rozumie i chce pracować, a tylko jednostki chciałyby żyć z jałmużny.

— **Z BYGOSZCZY** donoszą o wielkiej kradzieży w tamtejszym Domu Konfekcyjnym. Złodzieje dostali się do składu przez otwór, który wybili w dachu. W lokalu gospodarzyli prawdopodobnie cały czas od soboty do niedzieli, wybierając tylko co najdroższe przedmioty. Policja prowadzi śledztwo.

— **STAROGARD.** Eksmisja w porze wieczornej. Dnia 3 bm. wyeksmitował komornik sądowy p. Jankowiak lokatora szewca Kwiatkowskiego, mieszkającego przy ul. Gimnazjalnej w domu p. Przewoskiego. Eksmisji tej dokonano o 8ej wieczorem, a rzeczy wyeksmitowanego pozostały całą na ulicy i dopiero dnia następnego przewieziono je do baraków miejskich.

Czy komornik — odnośny nie mógł eksmisji tej przeprowadzić za białego dnia? A może wstydził się światła dziennego? Nie wątpimy, że Sąd Powiat. zainteresuje się tą sprawą, jak wogóle bliżej przyjrzy się działalności swych podwładnych.

— **LUBAWA.** Drugie z rządu zebranie Rady miejskiej odbyło się 30 stycznia. Jedną z święceń interesujących spraw było uchwalenie zapomóg dla bezrobotnych. Magistrat zaproponował 1000 złotych. Radny Zapski (NPR.) jednak wniósł o trzy tysiące, dowodząc, że 1000 jest zbyt nikłą kwotą na wymieniony cel. Rada też większością głosów przychyliła się do wniosku radn. Zapskiego. — Utworzył się tu Komitet niesienia pomocy bezrobotnym. W skład komitetu weszli poważni obywatele miasta, którzy gorliwie zabierają się do pracy. Także miejscowe organizacje jak Czerwony Krzyż i Sokół zainteresowały się sprawą pomocy bezrob. Należy więc przypuszczać, że wyniki całej akcji będą dodatnie.

— **WĄGRÓWIEC, wojew. poznański.** Szukał królików — a znalazł śmierć. 16letni Dalke szukając królików, włożył głowę tak głęboko w otwór jamy króliczej, że nie mógł jej stamtąd wydobyć. Mimo pomocy lekarskiej Dalke po przewiezieniu do szpitala zmarł.

KALENDARZ ZEBRAŃ.

TORUŃ. Kartel ZPP. oraz mężowie zaufania i Wydziały Robotnicze odbędą swoje zebranie w piątek 12 bm. o godz. 6 i pół wiecz. w sekretariacie ZPP. Piekarzy 14. O liczny przybycie prosi Zarząd.

Nakładem Drukarni Robotniczej W. Pawlak i Spółka w Toruniu.
Redaktor naczelny: **A. Antczak**
Redaktor odpowiedzialny: **M. Musiał**

Szanownych moich odbiorców uprzejmie zawiadamiam, że dla ich dogodności otwieram z dniem dzisiejszym

Skład sprzedaży detalicznej przy ul. Szerokiej róg Mostowej.

Skład mój nowouruchomiony jest zaopatrzony we wszelkie artykuły techniczno-malarskie oraz wszelkiego rodzaju szotki.

Szanownych moich odbiorców upraszam o obdarzenie mego przedsiębiorstwa i nadal swoim zaufaniem

Hurtownia farb i artykułów malarskich Jan Kapczyński.

Obwieszczenie.

Przy Chelmińskiej szosie nr. 5. odbędzie się w sobotę dnia 13-go lutego b. r. o godz. 11-iej przed poł. przetarg publiczny na którym sprzedane zostaną: ubranie mekie, leżanka, lustro z podstawą i komoda.

Toruń, dnia 9. lutego 1926 r.

Magistrat.

Baczność!

Pracownice i pracownicy umysłowi!

Celem zorganizowania się zawodowo odbędzie się

wielkie zebranie w piątek, dn. 12 o godzinie 6 wiecz. w restauracji „Pod Ratuszem”

Referat wygłosi senior i założyciel Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, a obecny prezes Głównego Zarządu Pracowników Umysłowych Z. Z. P. kol. Brzeskot z Katowic.

O liczny udział prosi

ZARZĄD,

Baczność Inwalidzi Wojenni Wdowy i Sieroty.

Roczne Walne Zebranie odbędzie się w czwartek dnia 11. lutego o godzinie 6-iej po poł. w małej sali „Strzelnicy” (Przedzamcze) z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie i odczytanie protokołu z ostatniego walnego zebrania.
2. Wybór Prezydium zebrania, Marszałka, sekretarza i ławników.
3. Sprawozdanie przewodniczącego, sekretarza, skarbnika i komisji rewizyjnej.
4. Dyskusja nad sprawozdaniem.
5. Udzielenie absolutorjum ustępującemu Zarządowi.
6. Wybór nowego Zarządu 1. Wydziału, 2. Komisji Rewizyjnej, 3. Sądu Koleżeńckiego, 4. Delegatów na zjazdy.
7. Wolne głosy i wnioski.
8. Zamknięcie.

Prawo głosu mają tylko członkowie, którzy opłacili składki członkowskie conajmniej do 30. XI. 25 r. włącznie.

W razie nieprzybycia statutem przewidzianej ilości członków uprawnionych do głosowania, odbędzie się pół godziny później drugie zebranie, którego uchwały będą prawomocne bez względu na ilość obecnych.

Zarząd Powiatowego Koła
Związku Inwalidów Wojennych
w Toruniu.

Stowarzyszenie

dozoru kotłów w Poznaniu.

W piątek, dnia 26-go lutego 1926 r. o godz. 12^{1/2} w biurze Stowarzyszenia dozoru kotłów w Poznaniu, ulica Ogrodowa 11, odbędzie się

Zwyczajne Walne Doroczne Zgromadzenie

członków Stowarzyszenia.

Porządek dzienny:

1. Sprawozdanie techniczne.
2. „ finansowe.
3. „ Komisji rewizyjnej.
4. Przyjęcie sprawozdania rachunkowego.
5. Ustalenie preliminarza budżetowego na rok 1926.
6. Wybór 3-ch członków Zarządu na miejsce ustępujących.
7. Wybór Komisji rewizyjnej.

Prezes Zarządu: Inż. Leon Czarliński.

Włódarka dla koni

poszukuje od 1-go kwietnia br.

DOM. NOWYDWOR, poczta Wrocławki,
powiat Chelmo.

Pomocy prawnej

udzielam w sprawach karnych, cywilnych, mieszkaniowych alimentacyjnych, rozwodowych itd Wywiad w każdym wypadku. Załatwiam reklamacje, skargi wszelkie wnioski i tłumaczenia w obcych językach ADAMSKI, doradca prawny Toruń, ul. Sukiennicza 9

Górnośląski węgiel

z kopalni Inb składowicy
poleca

Górnośląskie Tow. Węglowe

Tow. z ogr. por.
Toruń, Kopernika 7.
Tel. 128-113

Przedstawiciele
Związku Kopalń
Górnośl. Robur
Katowice
na Pomorze